

Zenovie Pâclișanu, *Relatio Rumenorum e terris coronae Sancti Stephani ad Reformationem saec[ulis] XVI et XVII / Legătura românilor de pe pământurile coroanei Sfântului] Ștefan cu Reforma în secolele al XVI-lea și al XVII-lea, Viena, 1912*, ediție îngrijită de Andreea Mârza și Iacob Mârza, Sibiu, Editura Techno Media, 2010 (Botond Gudur)

**Sumar:** Volumul reprezintă o restituire istoriografică importantă din momentul de început al unei cariere istorice remarcabile: publicarea tezei de doctorat a lui Zenovie Pâclișanu, *Relatio Rumenorum e terris coronae Sancti Stephani ad Reformationem saec[ulis] XVI et XVII*. Lucrarea de doctorat a fost scrisă la Viena, în 1912, și susținută la Universitatea imperială în anul 1916. Volumul dezbate evoluția și aportul istoriografic al lui Pâclișanu la istoriografia românească a secolului XX, prin studiul introductiv, urmat de nota editorilor. Textul tezei propriu-zise este fotocopiat, el fiind urmat de traducere și de sumarul în limba germană. Publicarea tezei de doctorat în teologie, susținută în 1916 la Facultatea de Teologie a Universității din Viena, este *ab initio* o lucrare de istorie ecleziastică transilvăneană. Valoarea teoretică și programatică a textului conceput de Pâclișanu a fost dată de nivelul bibliografiei existente la început de secol XX. Discutate în ordine cronologică: problema luteranismului între români, mai apoi politica princiară față de români, sunt prezentate de Pâclișanu conform urmărilor avute asupra modelării conștiinței religioase românești. Sunt trasate limitele, rezultatele, câteva dintre efectele pozitive, dar mai ales consecințele negative ale Reformei religioase.

**Cuvinte cheie:** Pâclișanu, Reformă, români, Andreea Mârza, Iacob Mârza.